

Konferencija o javnoj nabavi građevinskih radova

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Cilj 2. godišnje konferencije o javnoj nabavi građevinskih radova bio je otvoriti aktualna pitanja pravnog uređenja javne nabave radova i usluga povezanih s radovima, a u dva odvojena bloka obrađena su aktualna pitanja u rješavanju građevinskih sporova i regulaciji cijene i roka u javnoj nabavi radova.

Javna nabava čini znatan dio ukupnih investicija u građevinarstvu i zato je u kontekstu daljnjeg rasta opsega građevinarstva ta tema vrlo važna. U organizaciji Hrvatske gospodarske komore (HGK) i Odvjetničkog društva *Ljubenko & partneri* u Zagrebu je 19. prosinca 2024. održana Druga godišnja konferencija o javnoj nabavi građevinskih radova. Cilj je bio otvoriti aktualna pitanja pravnog uređenja javne nabave radova i usluga povezanih s radovima te okupiti sve relevantne dionike u javnoj nabavi radova.

Jedna od tema bila je i rješavanje sporova u građevinarstvu. Naime, Hrvatska gospodarska komora formirala je Nacionalnu listu rješavatelja sporova prema FIDIC uvjetima ugovora. Radi se o popisu stručnjaka kvalificiranih za rješavanje sporova na građevinskim projektima. Sastavljena je u suradnji s Udrugom kon-

zultantskih društava u graditeljstvu, koja je licencirana članica FIDIC-a. Taj okvir omogućava da se sporovi između naručitelja i izvođača radova, prije odlaska na arbitražu, riješe putem Vijeća za rješavanje sporova (VRS).

Postupci pred VRS-om prepoznati su kao učinkoviti, brzi i financijski povoljni, što ih čini posebno privlačnima. S porastom broja složenih projekata koji se sufinanciraju iz EU-ovih fondova i drugih očekivano dolazi do povećanja građevinskih sporova koji zahtijevaju brza rješenja.

U prvome bloku Konferencije pod nazivom "Rješavanje sporova sa i bez VRS modela" prezentirane su novosti vezane uz donošenje Pravilnika o Vijeću za rješavanje sporova, koje piše HGK, stvaranje liste članova VRS-a, ali i druge aspekte rješavanja sporova izvan VRS-ova modela. S obzirom na veliko povećanje broja

projekata koji se sufinanciraju sredstvima iz EU-ovih fondova, ali i na složenost drugih projekata, logičan je trend porasta broja građevinskih sporova koji zahtijevaju brza rješenja radi izbjegavanja sudskih postupaka.

U drugome bloku pod nazivom "Izmjena ugovora – rok i cijena" predstavljena je aktualna problematika izmjena ugovora u pogledu roka i cijene, osobito s aspekta projekata koje sufinancira EU, a u vezi s javnom nabavom. Tema drugog bloka bila je potencirana potrebama javnih naručitelja, izvođača, stručnih nadzora, projekatana i drugih sudionika u gradnji i radi razmatranja više modela rješavanja izmjena roka i cijene u ugovoru o građevnj.

Mirjana Čagalj, potpredsjednica HGK

Detalj s konferencije

Potpredsjednica HGK-a za graditeljstvo i promet Mirjana Čagalj istaknula je i dugogodišnji problem u građevinskoj struci vezan uz odabir ponuđača prema principu najniže cijene u javnoj nabavi. Istaknula je kako najniža cijena inženjerskih usluga ne osigurava nužno i najniže dugoročne troškove građevine. Dodala je da se nefinancijski kriteriji često ocjenjuju prema broju odrađenih usluga, što može potaknuti kvantitetu na štetu kvalitete jer trenutačni sustav ne pruža poticaj za podizanje kvalitete izvedenih radova.

Detalj snimljen tijekom debate Hrvatskog debatnog društva

Predsjednik uprave tvrtke **ING-GRAD** d.d. Branislav Brizar istaknuo je važnost javne nabave u ukupnim investicijama u građevinarstvo te skrenuo pozornost na potrebu za promjenama u sustavu ocjenjivanja ponuda. Istaknuo je kako bi taj sustav trebao biti više usmjeren na kvalitetu, jer dosadašnji pristup, temeljen na odabiru najniže cijene, često nije osigurao optimalan omjer cijene i kvalitete.

Prema njegovim riječima, fokus na kvalitetu u svim fazama projekta i kod svih sudionika u gradnji ključan je za stvaranje otpornog, dugovječnog i društveno korisnog objekta. Brizar je također istaknuo kako rješavanje sporova prema FIDIC uvjetima predstavlja izvrsnu alternativu sudovima, osobito u projektima koji se sufinanciraju iz EU-ovih fondova, gdje je ključno održati kontinuitet radova zbog strogih rokova.

Mičo Ljubenko iz Odvjetničkog ureda **Ljubenko & partneri**, jedan od suorganizatora Konferencije, istaknuo je važnost javne nabave u projektima sufinanciranim sredstvima EU-a te trend povećanja broja i vrijednosti tih ugovora. Takvi ugovori, kako je pojasnio, često su dugotrajni i zahtijevaju pril-

godbe u rokovima i cijenama. Ljubenko je objasnio da se te izmjene provode kroz dvije odvojene pravne regulacije: prava izvođača prema naručitelju te obveze naručitelja u skladu s pravilima EU-ova sufinanciranja. Dodao je da je za uspješnu provedbu takvih projekata ključna pravna podrška kako naručiteljima tako i izvođačima.

Teme konferencije obrađene su i na debatama Hrvatskog debatnog društva. Nositelji više svjetskih nagrada za debatu dotaknuli su se tema stranih izvođača u domaćoj javnoj nabavi, kontrole trošenja sredstava tijekom javnih radova i prave adrese za rješavanje građevinskih sporova.

Izvor: HGK

Sudionici konferencije